

Warszawa, dnia 17 stycznia 2013 r.

Poz. 72

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 18 grudnia 2012 r.

**w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu
rozprzestrzenianiu się organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster)²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1–4 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
  - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
  - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
  - d) warunki prowadzenia produkcji oraz przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy;
- 2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium z państwa trzeciego;
- 3) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy:
  - a) które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje kontroli zdrowotności,
  - b) których uprawianie, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie, wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczanie przez to terytorium mogą prowadzić podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, corocznie prowadzi obserwacje i przeprowadza kontrole roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji wykonawczej Komisji 2012/138/UE z dnia 1 marca 2012 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w Unii organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster) (Dz. Urz. UE L 64 z 03.03.2012, str. 38).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322, Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2012 r. poz. 1512 i 1529.

2. Wojewódzki inspektor, w przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego, w tym otrzymania z innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego informacji o stwierdzeniu występowania tego organizmu, potwierdzonego w wyniku urzędowych kontroli przeprowadzonych przez służbę ochrony roślin tego państwa, wyznacza:

- 1) strefę porażenia obejmującą zasięgiem obszar, na którym stwierdzono występowanie:
  - a) organizmu szkodliwego,
  - b) roślin, które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
  - c) roślin pochodzących z tej samej partii roślin przeznaczonych do sadzenia co rośliny, o których mowa w lit. b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy;
- 2) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej 2 km od granicy strefy porażenia, przy czym odległość ta może być ograniczona nie mniej niż do 1 km od granicy strefy porażenia, jeżeli wojewódzki inspektor, mając na uwadze w szczególności wyniki przeprowadzonej kontroli lub działania zwalczające organizm szkodliwy zastosowane bezpośrednio po stwierdzeniu jego wystąpienia, stwierdzi, że nie występuje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego poza obszar tej strefy.

3. Wyznaczając strefę porażenia i strefę bezpieczeństwa, wojewódzki inspektor uwzględni stopień porażenia roślin w strefie porażenia, biologię organizmu szkodliwego i możliwości jego rozprzestrzeniania się oraz obecność w sąsiedztwie strefy porażenia roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy innych niż określone w ust. 2 pkt 1 lit. b i c.

§ 3. 1. Wojewódzki inspektor może odstąpić od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, jeżeli:

- 1) organizm szkodliwy został wprowadzony na dany obszar:
  - a) z roślinami i istnieją przesłanki, że rośliny, na których stwierdzono jego występowanie, zostały porażone przed wprowadzeniem na ten obszar, lub
  - b) w inny sposób, który nie stwarza zagrożenia, że organizm ten zadomowi się, oraz
- 2) nie doszło do zadomowienia się organizmu szkodliwego, a biologia tego organizmu i podjęte działania zwalczające ten organizm uniemożliwiają rozmnażanie i rozprzestrzenianie się tego organizmu.

2. W przypadku odstąpienia od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa niezwłocznie podejmuje się działania zwalczające organizm szkodliwy i zapobiegające jego rozprzestrzenieniu się, w tym niszczy się porażone rośliny i produkty roślinne.

3. W przypadku odstąpienia od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny mające kontakt z roślinami porażonymi;
- 2) przeprowadza kontrolę roślin mających kontakt z roślinami porażonymi, która obejmuje metody prowadzące do zniszczenia badanych roślin;
- 3) prowadzi regularne kontrole występowania organizmu szkodliwego w odległości co najmniej 1 km od porażonych roślin lub miejsca stwierdzenia występowania tego organizmu, przez okres co najmniej czterech kolejnych lat od dnia stwierdzenia wystąpienia tego organizmu;
- 4) informuje o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektoratem”.

§ 4. 1. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa przeprowadza się co najmniej następujące działania zwalczające organizm szkodliwy i zapobiegające jego rozprzestrzenieniu się:

- 1) niezwłocznie wycina się porażone rośliny i rośliny wykazujące objawy porażenia przez organizm szkodliwy oraz usuwa się ich korzenie lub przeprowadza się inny zabieg o takiej samej skuteczności określony przez wojewódzkiego inspektora – w przypadku stwierdzenia, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się tego organizmu, a jeżeli wystąpienie organizmu szkodliwego stwierdzono po zakończeniu okresu lotu tego organizmu, wycinanie porażonych roślin oraz roślin wykazujących objawy porażenia przeprowadza się przed rozpoczęciem kolejnego okresu lotu tego organizmu;
- 2) wycina się w promieniu 100 m od porażonych roślin wszystkie rośliny gatunków: *Aesculus hippocastanum* i *Prunus laurocerasus* oraz rodzajów: *Acer*, *Alnus*, *Betula*, *Carpinus*, *Citrus*, *Cornus*, *Corylus*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Fagus*, *Lagerstroemia*, *Malus*, *Platanus*, *Populus*, *Pyrus*, *Rosa*, *Salix* i *Ulmus*, których średnica łodygi lub korzenia wynosi co najmniej 1 cm, albo wojewódzki inspektor bada każdą z tych roślin na obecność objawów występowania organizmu szkodliwego przy zastosowaniu środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się tego organizmu;
- 3) usuwa się z obszaru strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa rośliny gatunków i rodzajów wymienionych w pkt 2 inne niż określone w pkt 1 i ust. 2 pkt 3 – jeżeli jest to konieczne dla zapobieżenia wystąpieniu organizmu szkodliwego.

2. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny mające kontakt z roślinami porażonymi, przy czym przy ustalaniu źródła porażenia wojewódzki inspektor może zastosować metody prowadzące do zniszczenia badanych roślin;
- 2) bada rośliny wycięte zgodnie z ust. 1 pkt 1 i 2 i ich korzenie na obecność organizmu szkodliwego lub objawów porażenia przez ten organizm, a następnie nakazuje ich unieszkodliwienie przy zastosowaniu środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się tego organizmu;
- 3) zakazuje przemieszczania poza obszar strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa roślin i produktów roślinnych, które miały kontakt z porażonymi roślinami;
- 4) zakazuje sadzenia na otwartej przestrzeni, w odległości 100 m od porażonych roślin, z wyjątkiem miejsc produkcji, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 lit. b, roślin gatunków i rodzajów wymienionych w ust. 1 pkt 2;
- 5) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrole występowania organizmu szkodliwego, obejmujące w uzasadnionych przypadkach metody prowadzące do zniszczenia badanych roślin, z tym że kontrole w strefie bezpieczeństwa przeprowadza się częściej;
- 6) informuje o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzki inspektorat.

§ 5. 1. Jeżeli w okresie co najmniej pięciu kolejnych lat w wyniku kontroli, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 5, zostanie potwierdzone występowanie organizmu szkodliwego na obszarze strefy porażenia, a ponadto organizm ten zadomowił się i nie może zostać zwalczony, na obszarze tym:

- 1) niezwłocznie wycina się porażone rośliny i rośliny wykazujące objawy porażenia przez organizm szkodliwy oraz usuwa się ich korzenie lub przeprowadza się inny zabieg o takiej samej skuteczności określony przez wojewódzkiego inspektora – w przypadku stwierdzenia, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się tego organizmu, a jeżeli wystąpienie organizmu szkodliwego stwierdzono po zakończeniu okresu lotu tego organizmu, wycinanie porażonych roślin oraz roślin wykazujących objawy porażenia przeprowadza się przed rozpoczęciem kolejnego okresu lotu tego organizmu;
- 2) usuwa się z obszaru strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa rośliny gatunków i rodzajów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 2 inne niż określone w pkt 1 – jeżeli jest to konieczne dla zapobieżenia wystąpieniu organizmu szkodliwego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor:

- 1) bada rośliny na obecność organizmu szkodliwego lub objawów porażenia przez ten organizm, a następnie nakazuje unieszkodliwienie roślin wyciętych zgodnie z ust. 1 pkt 1 i ich korzeni przy zastosowaniu środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się tego organizmu;
- 2) zakazuje przemieszczania roślin i produktów roślinnych, które miały kontakt z porażonymi roślinami;
- 3) zakazuje sadzenia na otwartej przestrzeni, w odległości 100 m od porażonych roślin, z wyjątkiem miejsc produkcji, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 lit. b, roślin gatunków i rodzajów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 2;
- 4) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrole występowania organizmu szkodliwego, obejmujące w uzasadnionych przypadkach metody prowadzące do zniszczenia badanych roślin;
- 5) informuje o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzki inspektorat.

§ 6. Jeżeli podczas przeprowadzania kontroli, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 3 oraz w § 4 ust. 2 pkt 5, w okresie obejmującym co najmniej cztery kolejne lata od dnia stwierdzenia wystąpienia organizmu szkodliwego, nie zostanie stwierdzone występowanie tego organizmu, w piątym roku nie przeprowadza się działań i kontroli, o których mowa w § 3 i § 4.

§ 7. 1. Rośliny gatunków: *Aesculus hippocastanum* i *Prunus laurocerasus* oraz rodzajów: *Acer*, *Alnus*, *Betula*, *Carpinus*, *Citrus*, *Cornus*, *Corylus*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Fagus*, *Lagerstroemia*, *Malus*, *Platanus*, *Populus*, *Pyrus*, *Rosa*, *Salix* i *Ulmus*, z wyłączeniem nasion, podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, przeznaczone do sadzenia, których średnica łodygi lub korzenia wynosi co najmniej 1 cm, mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego, w którym występuje organizm szkodliwy, jeżeli:

- 1) podmioty, które je wprowadzają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zostały wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin;
- 2) zostały zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne;
- 3) zostały uznane w wyniku przeprowadzonej granicznej kontroli fitosanitarnej za wolne od organizmu szkodliwego.

2. Świadcstwo fitosanitarne w rubryce „dodatkowa deklaracja” powinno zawierać informacje o tym, że rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, o których mowa w ust. 1, wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego, w którym występuje organizm szkodliwy:

- 1) były uprawiane w państwie trzecim na obszarze ustanowionym przez krajową organizację ochrony roślin tego państwa zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾ jako obszar wolny od organizmu szkodliwego, przy czym nazwę tego obszaru umieszcza się w rubryce „miejsce pochodzenia”, w miejscu produkcji wpisanym do rejestru prowadzonego przez tę organizację i podlegającym kontrolom przeprowadzanym przez tę organizację, lub
- 2) były uprawiane co najmniej przez dwa lata przed wysyłką w miejscu produkcji:
  - a) uznanym za wolne od organizmu szkodliwego zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁵⁾, wpisanym do rejestru prowadzonego przez organizację ochrony roślin państwa trzeciego i podlegającym kontrolom przeprowadzanym przez tę organizację,
  - b) w którym:
    - co najmniej dwa razy w roku były przeprowadzane urzędowe kontrole i w czasie tych kontroli nie stwierdzono występowania organizmu szkodliwego,
    - rośliny te znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm szkodliwy lub w którym były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające ten organizm oraz co najmniej raz w roku na obszarze o promieniu nie mniejszym niż 2 km wokół tego miejsca produkcji były przeprowadzane kontrole występowania tego organizmu, a w przypadku stwierdzenia jego występowania niezwłocznie były podejmowane działania zwalczające ten organizm,
    - nie stwierdzono występowania organizmu szkodliwego w wyniku urzędowej kontroli tych roślin przeprowadzonej bezpośrednio przed ich wysyłką, lub
- 3) zostały poddane kontroli, o której mowa w pkt 2 lit. b tiret trzecie, a użyte do wyprodukowania tych roślin:
  - a) podkładki – spełniają wymagania określone w pkt 2,
  - b) zrazy – nie przekraczają w najgrubszym miejscu podczas wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej średnicy 1 cm– w przypadku roślin szczepionych na podkładkach.

3. W przypadku roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy, o których mowa w ust. 1, wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z Chińskiej Republiki Ludowej powinny być ponadto spełnione następujące wymagania:

- 1) miejsce produkcji jest wpisane pod niepowtarzalnym numerem w rejestrze prowadzonym przez organizację ochrony roślin Chińskiej Republiki Ludowej, przekazany przez Komisję Europejską państwom członkowskim, i nie było z tego rejestru wykreślone w okresie dwóch lat poprzedzających wysyłkę;
- 2) Komisja Europejska w okresie dwóch lat poprzedzających wysyłkę nie przekazała państwom członkowskim informacji o występowaniu w miejscu produkcji, o którym mowa w pkt 1, organizmu szkodliwego lub o niespełnieniu wymagań określonych w ust. 2 pkt 2, lub o porażeniu przez organizm szkodliwy roślin pochodzących z tego miejsca produkcji;
- 3) w świadectwie fitosanitarnym w rubryce „dodatkowa deklaracja” jest umieszczony niepowtarzalny numer wpisu miejsca produkcji do rejestru prowadzonego przez organizację ochrony roślin Chińskiej Republiki Ludowej.

§ 8. Rośliny podatne na porażenie, o których mowa w § 7 ust. 1, pochodzące z państw trzecich, w których występuje organizm szkodliwy, mogą być przemieszczane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:

- 1) spełniają wymagania określone w § 7;
- 2) zostały zaopatrzone w paszport roślin.

⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

⁵⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 10 – Requirements for the establishment of Pest Free Places of Production and Pest Free Production Sites, Publication No 10, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

§ 9. 1. Rośliny podatne na porażenie, o których mowa w § 7 ust. 1, pochodzące z obszarów objętych strefą porażenia i strefą bezpieczeństwa, w których przeprowadza się działania i kontrole, o których mowa w § 4 albo § 5, albo pochodzące z obszarów innych państw członkowskich objętych takimi strefami mogą być przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i do innych państw członkowskich, jeżeli:

- 1) zostały zaopatrzone w paszport roślin;
- 2) były uprawiane co najmniej przez dwa lata przed wywozem:
  - a) przez podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, albo do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego,
  - b) w miejscu produkcji, w którym:
    - co najmniej dwa razy w roku były przeprowadzane urzędowe kontrole i w czasie tych kontroli nie stwierdzono występowania organizmu szkodliwego,
    - rośliny te znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm szkodliwy lub w którym były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające ten organizm albo każda partia roślin podatnych na porażenie była poddana urzędowej kontroli występowania organizmu szkodliwego przeprowadzonej bezpośrednio przed ich wysyłką oraz co najmniej raz w roku na obszarze o promieniu nie mniejszym niż 2 km wokół tego miejsca były przeprowadzane kontrole występowania tego organizmu, a w przypadku stwierdzenia jego występowania niezwłocznie były podejmowane działania zwalczające ten organizm;
- 3) użyte do wyprodukowania tych roślin:
  - a) podkładki – spełniają wymagania określone w pkt 2,
  - b) zrazy – spełniają wymagania określone w pkt 2 lub ich średnica w najgrubszym miejscu nie przekracza 1 cm– w przypadku roślin szczepionych na podkładkach.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. b tiret drugie stosuje się odpowiednio do roślin podatnych na porażenie wymienionych w § 7 ust. 1, pochodzących spoza obszarów objętych strefami, o których mowa w ust. 1, wprowadzonych na obszar takich stref.

§ 10. 1. Kontrola, o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2 lit. b tiret trzecie oraz § 9 ust. 1 pkt 2 lit. b:

- 1) obejmuje metody prowadzące do zniszczenia badanych roślin w wyniku ich przecięcia;
- 2) jest przeprowadzana w sposób umożliwiający wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia z 99% prawdopodobieństwem wykrycia organizmu szkodliwego.

2. Wielkość próby, jaką pobiera się w ramach kontroli, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2 lit. b tiret trzecie, w odniesieniu do roślin pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej metodami prowadzącymi do zniszczenia badanych roślin, jest określona w załączniku do rozporządzenia.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster) (Dz. U. Nr 58, poz. 300).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *T. Nalewajk*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2012 r. (poz. 72)

WIELKOŚĆ PRÓBY, JAKĄ POBIERA SIĘ W RAMACH KONTROLI
WYMIENIONYCH W § 7 UST. 1 PKT 3 I UST. 2 PKT 2 LIT. B TIRET TRZECIE

Liczba roślin w partii	Liczba roślin w partii podlegających zniszczeniu (liczba roślin przeznaczonych do ścięcia)
od 1 do 4500	10% wielkości partii
powyżej 4500	450